`
ވޮލިއުމް: 48 އ ދ ދު: 594 ތާރީޚު: 12 ޖުމާދ ލްއާޚިރާ 1440 – 17 ފެބުރުވ ރީ 2019 އާދީއްތ
ގ ވާއިދު ނ ންބ ރު: 2019/R-588
އާންމު އުނދ ގުލާބެހޭ ގ ވާއިދު
އދ.މ ންދޫ
ރ އީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް  ގ ވާއިދުތ ކާއި އުސޫލުތ އް ގެޒެޓުގ އި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމ ށް އެދި ފޮނުއްވާނީ
ބޮޑުތ ކުރުފާނުމ ގު legalaffairs@po.gov.mvއށެވެ.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: 3336102 ،3336211
ފެކްސް: 331 0274
ވެބްސ އިޓް: www.gazette.gov.mv

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 594 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
`
އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މަންދޫ ކައުންސިލް
އދ.މަންދޫ،
ދިވެހިރާއްޖެ.
އާ ން މު އުނދަގުލާބެހޭ ގަވާއިދު
ތަޢާރަފާއި ނަން 1. (ހ) މިއީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން
ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 151 ވަނަ މާއްދާއިން ކައުންސިލަށް ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން، ލޯކަލް
ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީގެ މަޝްވަރާޔާއެކު، އެ މާއްދާގެ (ޕ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލުން
އެކުލަވައިލައިފައިވާ އާންމު އުނދަގުލާބެހޭ ގަވާއިދެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ [އާންމު އުނދަގުލާބެހޭ ގަވާއިދު" އެވެ.
ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚު 2. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި ގަވާއިދު ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން
ފެށިގެންނެވެ.
މީހުންގެ ޒާތީ ދިރިއުޅުން 3. (ހ) ކޮންމެ މީހެއްގެ ޒާތީ ދިރިއުޅުމާއި، އާއިލީ ދިރިއުޅުމާއި، ގޯތިގެދޮރާއި އަނެކުންނާ ކުރާ ޒާތީ
މުއާސަލާތުތަކަކީ ޙުރުމަތްތެރިވެގެންވާ ކަންކަމާއި ތަންތަންކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ޤާނޫނުއަސާސީ ކަށަވަރުކުރާހިނދު، ހަމަ ކޮންމެ މީހަކުމެ އަނެކުންގެ މި ބުނެވުނު ޙައްޤުތަކަށް
ޙުރުމަތްތެރިކޮށް ހިތާންވާނެއެވެ.
(ށ) އެއްވެސް މީހަކު އެއްވެސް މާނައެއްގައި އަނެކަކަށް ތުރާކޮށް އުނދަގޫކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
އަދި ތިމާއަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތައް ބޭނުންކުރަންވާނީ އަނެކާގެ ޙައްޤުގެ ދާއިރާގެ ތެރެއަށް
ނުވަދެވޭ މިންވަރަށެވެ.
އަވަށްޓެރިންނަށް 4. މީހަކު ނުވަތަ ގިނަ މީހުންތަކެއް އެކުވެގެންނަމަވެސް، އެ މީހެއްގެ ނުވަތަ އެ ބައެއްގެ
އުނދަގޫކުރުން
އަވަށްޓެރިއަކާމެދު ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިންގައިގެން ނުވާނެއެވެ.
(ހ) ފޮށުން.
(ށ) އަވަށްޓެރިޔާ ނުވަތަ އަވަށްޓެރިންގެ ގެޔަށް އެއްޗެހި އުކުން.
(ނ) އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުކުރުމުގެ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފަށް ބާރަށް ބަރުގޮނުއަޅައިގެން އުޅަނދުފަހަރު
ދުއްވުމާއި، އުޅަނދުފަހަރުގެ ސައިލެންސަރުން އެ ބާވަތުގެ އުޅަނދަކުން އާންމުކޮށް އުފެދޭ
އަޑަށްވުރެ ވަރުގަދަ އަޑެއް އިވޭގޮތަށް ހަދައިގެން ދުއްވުން.
3

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 594 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ރ) އަވަށްޓެރިންގެ ހިތްތަކުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެދޭނެ ނުވަތަ މީހަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ
އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިންގައި އުނދަގޫކުރުން.
މަގުގައި ހިނގާ 5. (ހ) މީހަކު ނުވަތަ ގިނަ މީހުންތަކެއް އެކުވެގެންނަމަވެސް މަގުމަތީގައި ހިނގައި ބިނގައިވާ
މީހުންނަށް އުނދަގޫކުރުން
މީހުންނާ ފޮށި ، ބިރުދައްކައި، ގަޔަށް އަތްލައި، މީހަކަށް ނުވަތަ އާންމުކޮށް މީހުންނަ ށް
ފެންނަގޮތަށް ޖިންސީ ގުނަވަނެއް ހާމަކޮށް ނުވަތަ ޖިންސީ ހަރަކާތެއް ސިފަކޮށްދޭ ޢަމަލެއް
ކުރުމާއި، މީހުންގެ ހިތްތަކުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެދޭނެ ނުވަތަ މީހަކަށް ގެއްލުމެއް
ލިބިދާނެފަދަ ޢަމަލެއް މަގުމަތީގައި ނުވަތަ އާންމު ތަނެއްގައި ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
(ށ) އެއްވެސް މީހަކު އާންމު ތަންތަނަށް ކުޑަކަމުގޮސް ނުވަތަ ޤަޟާޙާޖާކޮށް، އެ ތަނުގައި ނުވަތަ
ތަނުގެ ވެށީގައި އެފަދަ ކަމެއްގެ ސަބަބުން އާންމުންނަށް އުނދަގޫވާފަދަ އެއްވެސް ޢަމަލެއް
ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
އަވަށްޓެރިންނަށް 6. (ހ) ގޯތި ގެދޮރާއި އިމާރާތްތަކުގައި، އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް، ބާރަށް ލަވަޖަހައި ނުވަތަ
އުނދަގޫވާގޮތަށް ލަވަޖަހައި
އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް ޓީވީގެ އަޑުބާރުކޮށްގެން ޓީވީ ބެލުމާއި، އަވަށްޓެރިންނަށް
ޓީވީބެލުން
އުނދަގޫވާގޮތަށް، އޭގެ އާ ންމު ބޭނުމުގައި އަޑުގަދަކުރާ ޒާތުގެ އެއްޗެއް، ބޭނުންކޮށް
އަޑުގަދަކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
(ށ) ރެސްޓޯރަންޓެއް، ނުވަތަ ކެފޭއެއް، ނުވަތަ ކޮފީ ޝޮޕެއް، ނުވަތަ ސައި ހޮޓަލެއް، ނުވަތަ
ކުޅިވަރު ކުޅޭތަނެއް، ނުވަތަ މީހުން މުނިފޫހިފިލުވުމަށް ގޮސްއުޅޭ އެނޫން ތަނެއްގައި ކައިރި
ހިސާބުތަކުގެ މީހުންނަށް އުނދަ ގޫވާގޮތަށް ބާރަށް ލަވަޖެހުމާއި އަޑުގަދަކޮށް ޓީވީ ބަލައިގެން
ނުވާނެއެވެ.
އަޑުގަދަ މެޝިނަރީތައް 7. ކައުންސިލުގެ ހުއްދަ ލިބިގެން ނޫންގޮތަކަށް ރޭގަ ނޑު 10:00 ގެ ފަހުން އަވަށްޓެރިންނަށް
ބޭނުންކުރުން
އުނދަގޫވާގޮތަށް އަޑުހުންނަ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ މެޝިނަރީއެއް ނުވަތަ މެޝިނެއް ބޭނުންކޮށްގެން
ނުވާނެއެވެ.
ކުނި އުކަން 8. (ހ) ކުނި އުކަން ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ތަންތަން ފިޔަވައި އެނޫން ތަނަކަށް ކުނި އުކައިގެން
ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ތަންތަން
ނުވާނެއެވެ. އަދި އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް ކުނި ގެންދާއިރު، ކުނިބުންޏާއި ކުނިވެފައިވާ
ފިޔަވައި އެހެން
ތަކެތިން އާންމުންނަށް އުނދަގޫ ނުފޯރާގޮތަށް ނިވައިކޮށްގެން ނޫން ގޮތަކަށް މީހެއްގެ
ތަންތަނަށް ކުނިއެޅުން
އަތުންވިޔަސް ނުވަތަ ދުއްވާއެއްޗެއްގައިވިޔަސް އެބާވަތުގެ އެއްވެސް އެއްޗެއް ގެންގޮސްގެން
ނުވާނެއެވެ.
(ށ) ކުނި އުކަން ކަ ނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަނަށް ކުނި އުކައިނުލައި، ކުނިވެފައިވާ ތަކެތީގެ ވަސް
އަވަށްޓެރިންނަށް ދުވާގޮތަށް ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި އި މާރާތްތަކުގެ ވައިގޮޅިއަށާއި
ގިނަބަޔަކު ދިރިއުޅޭ އިމާރާތްތަކުގައި އާންމުކޮށް ބޭނުންކުރުމަށް ކަ ނޑައަޅައިފައި ހުންނަ
ލިފްޓް ނުވަތަ ސިޑި ނުވަތަ ގޯޅިތަކަށް ކުނިއަޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.
މަގުމަތި ހަޑިކުރުން 9. (ހ) މަގުމައްޗަށާއި، ކުނިއެޅުން ނޫން ބޭނުމެއްގައި މަގުމަތީގައި ބަހައްޓައިފައި ހުންނަ އެއްޗަކަށް
ކުނިފަދަ ތަކެތި އަޅައި ހަދައިގެން ނުވާނެއެވެ.
4

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 594 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) މަގުމައްޗަށާއި، މަގުމަތީގައި ބަހައްޓައިފައި ހުންނަ ތަކެއްޗަށާއި އިމާރާތްތަކުގެ ފާރަށް ނުވަތަ
އިންފާރަކަށް އެތަނެއް ހަޑިވާގޮތަށް ކުޅުޖަހައިގެން ނުވާނެއެވެ.
ހިނގާބިނގާވާ މީހުންނަށް 10. (ހ) އާންމު މަގުތަކުގައި، އެ މަގުތަކުން ހިނގާ މީހުންނަށާއި ދުއްވާ އެއްޗެއްސަށް ދަތިވާގޮތަށް
އުނދަގޫވާގޮތަށް އާން މު
ކަމާބެހޭ ފަރާތުގެ ހުއްދަނެތި މަގު ބަންދުކުރުމާއި އެ މަގުތަކުން ހިނގާމީހުންނަށާއި
މަގުތަކުގައި ކުޅިވަރު
ދުއްވާތަކެއްޗަށް އެއްވެސް މާނައެއްގައި ދަތިވާގޮތަށް ކުޅިވަރު ކުޅެ ނުވަތަ ކުޅިވަރުގެ
ކުޅުން
ހަރަކާތްތައް ބާއްވައިގެން ނުވާނެއެއެވެ.
(ށ) މަގުތަކުގައި ހިނގައިފައި އުޅޭ އާންމުންނަށާއި ދުއްވާތަކެއްޗަށް އުނދަގޫވާގޮތަށާއި، މަގު
ބަންދުވާގޮތަށް، މަގުތަކުގައްޔާއި މަގުތަކުގެ ކަންމަތިތަކުގައި ފަރުދީގޮތުންނާއި ޖަމާޢީގޮތުން
ތިބެގެން ނުވާނެއެވެ.
ދުން އަރާގޮތަށް 11. އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް އެކަށީގެންނުވާ ގޮތަކަށް އަލިފާން ރޯކޮށް، އެ އަލިފާނުގެ ސަބަބުން
ގޯތިގެދޮރުގައި އަލިފާން
އުފެދޭ ދުމުން އަވަށްޓެރިންނަށް އުނދަގޫވާނަމަ، އެފަދަ ކަމެއް ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
ރޯކުރުމާއި ކުނި އެންދުން
އެއްވުންތަކުގައި 12. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީން އެއްވެއުޅުމުގެ މިނިވަންކަންދީފައިވީ ހިނދު،
އަޑުގަދަކުރުން
އެ ޙައްޤު ބޭނުންކުރަންވާނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ބާބުގައިވާ
އެހެނިހެން ފަރުދުންގެ ޙައްޤުތަކާއި ތައާރުޒުނުވާނެ ގޮތެއްގެ މަތީން، އެއްވެ އުޅުމާބެހޭގޮތުން
ހަދައިފައިވާ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.
(ށ) އެއްވުމަކީ މީހުން އުޅޭ ސަރަހަ އްދެއްގައި ބޭއްވޭ އެއްވުމެއްނަމަ، އެ އެއްވުން ބާއްވަންވާނީ
ޞުލްޙަވެރިކަމާއެކުގައި އާންމުކޮށް އެހެން ރައްޔިތުންނަށް އުނދަގޫ ނުފޯރާނެގޮތެއްގެ
މަތިންނެވެ. އަދި އެފަދަ އެއްވުމެއްގައި ރޭގަ ނޑު 12:00 ގެ ފަހުން އަޑުގަދަކުރާ ބޭނުންކޮށް،
ނުވަތަ އެ ސަރަހައްދެއްގައި ދިރިއުޅޭ އާންމުންނަށް އުނދަގޫވާނެގޮތަކަށް ޢަމަލުތައް
ބަހައްޓައިގެންނުވާނެއެވެ.
(ނ) ވަކި ފަރުދަކު ނުވަތަ ބަޔަކު ނުވަތަ ގްރޫޕަކުން ނަމަވެސް، ރޭގަ ނޑު 12:00 ގެ ފަހުން
އާންމުތަންތަނާއި މީހުން ދިރިއުޅޭ ސަރަހައްދުތަކުގައި ހަޅޭއްލަވައި އަޑުގަދަކޮށް ހަދައިގެން
ނުވާނެއެވެ.
ދުވާރުމަތީގައި އެއްގަމު 13. އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި ބޭނުންކުރާ އެއްވެސް އުޅަނދެއް، ދުވާރުމަތީގައި ދުއްވުމަކީ
އުޅަނދެއް ދުއްވުން
މަނާކަމެކެވެ.
މަގުތަކުގައި ތަކެތި 14. (ހ) މަގުގައި ހިނގާ މީހުންނަށް ދަތިވާގޮތަށް ދުވާރުމަތީގައި މުދަލާއި ތަކެތި ބެހެއްޓުމާއި،
ބެހެއްޓުން
އެ މަގުގައި ދުއްވާ އުޅަނދުތަކަށް އުނދަގޫވާގޮތަށް މަގުމަތީގައި މުދަލާއި ތަކެތި ބެހެއްޓުމަކީ
މަނާކަމެކެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ޚާއްޞަ ބޭނުމަކަށް ކައުންސިލުގެ ހުއްދައާއެކު،
މަގުމަތީގައި ތަކެތި ބެހެއްޓުމުގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތެއްގެމަތީން މުދާ ނުވަތަ އެއްޗެއް
ބަހައްޓައިފައި ހުންނަ ބެހެއްޓުން މި މާއްދާގެ (ހ) އިން އިސްތިސްނާވެގެންވެއެވެ.
5

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 594 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ގަވާއިދާ ޚިލާފުވުން 15. މި ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަމެއްގައި އެހެން ޤާނޫނަކުން ނުވަތަ ގަވާއިދަކުން ވަކިގޮތަކަށް
ޢަމަލުކުރުމަށް ކަ ނޑައަޅައިފައިނުވާ ކަންކަމުގައި، އެ ކުރިކަމެއް އިޞްލާޙުކުރުމަށް ފުރަތަމަފަހަރަށް
އެންގުމާއެކު، އަދި ދެވަނަފަހަރަށް އެފަދަކަމެއް ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ، އެކަމެއް ނުކުރުމަށް އެންގުމާއެކު،
ކަމުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި 500/- (ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާއާއި 5000/- (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާ
ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް 16. އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ސިމެންތިއާއި ވެލިފަދަ މުދާ އުފުލުމުގައި އެ ތަކެތި ވަޔާ ބުރައިގެން
ތަކެތި އުފުލުން
ނުދާނެފަދަ ގޮތަކަށް ނިވައިކުރަންވާނެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން 17. މި ގަވާއިދުގައި ހިމެނޭ މައްސަލަތައް ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅުމުން، ކައުންސިލުން ނުވަތަ ތަންފީޛީ
މައްސަލަ ހުށަހެޅުން
އިދާރާތައް މެދުވެރިކޮށް، މި ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާގޮތަށް މައްސަލަތައް ޙައްލުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބަލައި ނިންމާނީ އިދާރީގޮތުންނެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން 18. މި ގަވާއިދު ނަގަހައްޓައި ހިންގުމަށްޓަކައި ކައުންސިލުގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ
ކަ ނޑައަޅާ އު ސޫލުތައް
ސަރަހައްދުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ހަދަންޖެހޭ އުސޫލުތައް، މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް)
މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، އެ އުސޫލުތައް އާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
މާނަކުރުން 19. (ހ) "ކައުންސިލް" މި ގަވާއިދުގައި ވަކި ތަނެއްގައި ވަކި ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ،
ކައުންސިލްކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން
ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު (7/2010) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކޮށްފައިވާ އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މަންދޫ
ކައުންސިލަށެވެ.
(ށ) "އާންމު އުނދަގޫ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކުރާ ކޮންމެ ޢަމަލަކުންވިޔަސް، ޖިސްމާނީގޮތުން
އަނިޔާއެއް ނުވަތަ ހާނީއްކައެއް މީހަކަށްވުން ނުވަތަ މީހެއްގެ މުދަލަކަށް ގެއްލުން ލިބުން
ފިޔަވައި އަނެކާއަށް އިޙްސާސްކުރެވޭ ނުވަތަ ލިބޭ ކޮންމެ އުނދަގުލަކަށެވެ.
(ނ) "ފޮށުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، މީހަކު ރުޅިއެރުވުމަށް ނުވަތަ ޖެއްސުމަށް މީހަކާ
ބެހިގަނެގެން އެއްޗެހި ކިޔާ ކިޔުމަށެވެ.
(ރ) "އަވަށްޓެރިޔާ" މި ގަވާއިދުގައި ވަކިތަނެއްގައި ކަ ނޑައެޅިގެން ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި
ނުވާނަމަ، އަވަށްޓެރިންނަކީ، ތިމާ ދިރިއުޅޭ ގޭގެ ކައިރީގައި ވަށައިގެން ދިރިއުޅޭ މީހުން
ނުވަތަ، ތިމާ މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއްގައި ކައިރީގައި އުޅޭ މީހުން ނުވަތަ ތިމާ އުޅޭ
ސަރަހައްދުގައި ދިރިއުޅެމުންދާ ކޮންމެ މީހެކެވެ.
(ބ) "އާންމު ތަންތަން" މި ގަވާއިދުގައި ވަކިތަނެއްގައި ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ،
އާންމު ތަންތަންކަމުގައި ބުނެފައި އެވަނީ، އެ ތަނެއްގައި މީހުން ހިނގާބިނގާވާ ނުވަތަ
އެއްވެސް ހުރަހެއްނެތި އެތަނަކަށް މީހުން އައިސްގޮސްވާ ތަންތަނަށާއި، އާންމުން
މަޑުކޮށްލައިގެން ނުވަތަ އެހެންވެސް ބޭނުންތަކުގައި އެއްވެ އުޅެވޭގޮތަށް ހުންނަ ތަންތަނަށާއި ،
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ އާންމު ތަންތަނަށެވެ.
6